

Pietų Ukrainoje eina didžulis persekiojamasis mūšis

Vokiečių karo laivynas sėkmę veikia Šiaurės Lediniuotame vandenye

Vyriausioji Flurerio būstine. VIII-11. ELTA. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Pietų Ukrainoje visur greitai varomas į priekį bėgančio priešo persekiojimas.

Taip pat ir kitose Rytų fronto dalyse karo veiksmai vyksta planingai. Kovos léktuvų junginiai paskutinių naktų

daug tonų sprogstamųjų ir padegamųjų bombų išmetė į Maskvos ginklavimosi pramonės įmones,

daugiausia, miesto šiaurės vakaru ir rytų dalyje.

Kovoje su Didžiaja Britanija

oro pajėgų naktiniai puolimai buvo nukreipti į uostų įrengimus Skotijos ir Anglijos rytiniuose pakrašiuose. Kanalo srityje naktinuojai ir zenitinė artilerija va-

kar numušė 10 britų léktuvų. Vie-

nas karos laivyno naikintojas nu-

mušė 4 britų léktuvus, vienas sar-

gybinis laivas — 2 ir vienas mi-

nogaudis — viena britų léktuva.

Šiaurinėje Afrikoje vokiečių ir italių smingamieji kovos léktuvai apmėtė bombomis Tobruko uostą įrengimus ir privertė nutilti britų zenitinę artileriją. Vienas stiprus vokiečių kovos léktuvų junginys

naktį į rugpjūčio 11 d. bombardava

vo karinius Suezo kanalo įrengimus.

Paskutiniąją naktį paskir priešo léktuvai buvo išskridę į Reicho teritorijos šiaurės rytų srityje ir mėgino prasiveržti į Berlyno. Jie buvo atremti zenitinės artile-

rijos. Du iš puolančių bombone-

šių buvo numušti.

*

BERLIN. VIII-11. ELTA. DNB žiniomis, vokiečių karo laivynas pastarosiomis dienomis sėkmę veikia Šiaurės Lediniuotame vandenye. Nuo vokiečių naikintojų artilerijos ugnies žuvo

viens ginkluotas sovietų laivas.

*

BERLIN. E. DNB žiniomis, Rytų fronte didysis persekiojamasis mūšis pietinėje Ukraine tiek tol nuo, kad šioje srityje jungtinės kariuomenės žymiai priartėjo prie Juodosios jūros pakraščių.

Taip pat ir vokiečių oro pajėgos aktyviai prisidėjo šiam persekiojamame mūšyje ir padarė prieši sunkius nuostolių. Naktinai Maskvos oro puolimai vyksta toliau. Ši kartą ypač smarkiai buvo

bombarduotos ginklavimo pramonės imonės miesto šiaurės vakarų ir rytų dalyje. Vokiečių karo laivyno pajėgos veikia Šiaurės Lediniuotame vandenye, kur nuskandino vieną sovietų naikintoja ir vieną sargybinių laivą. Vokiečių oro pajėgos iki šiol jau sunaikino daugiau kaip 10.000 sovietų léktuvų. Šis skaičius bus dar išpūdingesnis, jei jis palyginis su praėjusios vasaros ofenzyvos Vakarų skaičiais, kad iš viso buvo sunaikinta 2.633 priešo léktuvai, vadinas, ir, čia buvo sunaikintas britų ir prancūzų oro pajėgų branduolis žemyne. Jeigu dabar visuose sovietų frontuose jau sunaikinta keturis kartus daugiau léktuvų ir jeigu Sovietų Sajunga, nežūrint to, dar siunčia karinių medžiagų į frontą, gaunamas naujas irodymas, kokios milžiniškos léktuvų masės buvo paruoštos Vidorio Europai pulti. Toks nepaprastai didelis sovietų turimų léktuvų skaičius buvo todėl, kad, kaip manoma, sovietų oro pajėgos turėjo daug pasenusių léktuvų, kuriuos dabar ruošesi sumoderninti. Bet kuriuo atveju vokiečių oro pajėgos sunaikino sovietų grąžinimą pasaulyi iš orų.

ANGLIA ŠIUO METU LAUKIANTI DIDELES VOKIECIŲ ORO OFENZYVOS

AMSTERDAMAS. E. DNB žiniomis, anglų radžias vakar pranešė, kad Duff Cooperis pareiškės, jog

Anglia šiuo metu laukianti didelę vokiečių oro ofenzyvą. Kaip didžiausia grėsmė Didžiajai Britanijai Duff Cooperis pažymėjo vokiečių povandeninius laivos, kurie labai trukdą Anglijos tiekimą.

VICHY, E. DNB žiniomis, Cabablocos kariuomenės teismas vėl nubaudė visa eilę prancūzų ir vietinių gyventojų už de Gaulle palankią veiklą. Jie nubausti iki 15 metų prverčiamųjų darbų.

Anglai kombinuoja naują frontą

BERLIN. E. DNB žiniomis, „Deutsche Allgemeine Zeitung“ rašo: „Vis labiau aiškėja, kad Anglia pranešimą apie vokiečių laimėjimus itakoje vis labiau nusigrežia nuo Sovietų Sajungos ir savo mintis kreipia į padėtį, kuri susidarytų bolševizmui žlugus“. Anglioje labai madinga kalbėti apie sudarymą naujo fronto, kuris turėtų prasidėti nuo pietinių Azijos pakraščio srityčių. Lyttletonas išsiustas į Artimuosius Rytus, generolas Wavellis į Indiją, Duff Cooperis į Tolimuosius Rytus. Australijos ministeris pirminkas Menzies nutraukė savo inspekcinę kelione į vakarinę Australiją, kadangi „Australijos sienos“ esančios prie Singapuro“ ir įtempta padėti Ramiajame vandenye reikalaujanti jo buvimo sostinėje. „Nusistatymas, — pastebi Berlyno laikraštis, — po tiek nepasisekimų sukelti nerima Ramiojo vandenyno ir Indijos vandenyno pakraščių šalyse, galėjo kilti tik vilties netekusiose galvose“.

SANCHAJUS. E. Australijos ministeris pirminkas Menzies, DNB žiniomis, paskelbtą nepaprastą vyriausybės posėdi pradėjo pareikšdamas, kad nesa abejonės, jog padėti Ramiajame vandenye esanti pavojingesnė, negu bet kada. Ministeris pirminkas Menzies toliau manė esant būtina nuraminti Australijos gyventojus patikinimui, kad Australijos gynba žymiai pagerinama ir kad Australija taikos nestatyti į pavoju agresyviu veiksmu. Tačiau geografinis faktas, — baigė ministeris pirminkas, — kad Singapuras yra Australijos gynimo dalis, negali būti nu-

sluoksniuose sluoksniuose pareiškiamas, jog vyraujančia.

Persijoje diplomatine krizė dar pagreitina anglų grasinimai.

Anglai ir sovietai sustiprinę spaudimą Persijos vyriausybei. Kompetentingi kariniai asmens pareiškia, kad be palivoros stiprinamos anglų karo pajėgos prie Persijos, Afganistano, Irako ir Sirijos sie-

nų. Persija anglams tapusi „pirmoji gynimos zona“ ir jie nesirengia šioje srityje užimti laukiamos pozicijos.

ISTANBULAS. E. DNB, remdamasis „Daily Herald“ karo korespondento Ronald Matthewso informacija iš Basros, praneša, kad

į Irako uostą Basrą nepalaujama srovi gabenami iš Anglijos ir Amerikos įvairūs

kariniai ir civiliniai reikmenys.

Iškrovus juos į krantą, jie tuo upė ir geležinkelio gabenami toliau į Šiaurę. Kaip karo korespondentas toliau praneša, Basros uostas dar niekuomet per visą savo istoriją nebuvę taip smarkiai naudojamas kaip dabar, kadangi per jį gabenama ne tik karo medžiaga anglams, bet vyksta ir šiaip visa Irako prekyba.

Rooseveltas visais būdais stengiasi sukelti naują konfliktą Ramiajame Vandenyne

ROMA, E. Kaip, DNB žiniomis, Stefano agentūra rašo, Rooseveltas savo vidaus ir užsienių politika siekia ištumti pasaulį į milžinišką karą. Rooseveltas yra daugiausiai atsakingas už dabartinių karų, kuri jis visomis jo rankose esančiomis priemonėmis stengiasi kurstyti. Anglija taip pat jam negali dėkoti, kadangi už tąs prekes, kurias anglai gauna, jisai reikalauja vertingiausią britų bazių ir nuo savybių.

Roosevelto atsakingumas prieš visa pasaulį yra labai sunkus. Jisai jau ištumė į karą Lenkiją, Angliją, Prancūziją ir kitas šalis ir nesuteikė joms jokios aktyvios pagalbos. Dabar jis savo politika Tolimuojuose Rytuose stengiasi apsupti Japoniją ir tuo būdu

sukelti naują konfliktą Ramiajame Vandenyne.

Toliau, įvedamas „juodusiuosius sarašus“ Pietų Amerikos prekybos firmoms, siekia ūkinės diktatūros Pietų Amerikos žemynė, kad tuo būdu priverstų dalyvauti šio žemyno respublikas savo karinėje politikoje. Pagaliau

Rooseveltas kartu su Anglija stengiasi užblokuoti Europą, kad priverstų badauti visas Europos tautas.

BERLIN, E. Reicho sostinės

politiniuose sluoksniuose ramiai stebimi didieji mislingi Vichy pasitarimai, kuriems užsieniuose skriama daug svarbos. Visos kombinacijos ir gandai, kurie pasauluje išplatinti ryšium su tarimas prancūzų vyriausybės planais arba ketinimais, štuose sluoksniuose vertinami kaip tipiski bandomieji balionai, kurie nieko kito nereiškia, ir tik siekia

vykiamas Vichyje suteikiti paslaugą ir konfidencialų pobūdį. Šiandien Wilhelmstrasseje buvo patarta spaudos atstovams priimti šitas žinias su didžiausiu atsargumu, kadangi jos, vokiečių nuomone, siekia tik dirvą išbandyti. Toliau nurodyta, kad tarp Reicho ir Vichy yra pastovus kontaktas visais klausimais.

Čungkingo Kinija pasiūlė Sovietų S-gai sudaryti tarpusavio paramos paktą

NANKINGAS. E. Anglijos ir Jungtinė Valstybių iniciatyva, kaip DNB žiniomis, Domei agentūra patyrė iš patikimų šaltinių Čungkingo vyriausybė pasiūlusi Sovietų Sajungai sudaryti tarpusavio paramos susitarimą, kuris, matyt, nukreiptas prie Japoniją. Pasiūlytas paktas apimtis šiuos straipsnius:

1) Sovietų armijos karininkai turės prisijungti prie anglų ir amerikiečių patarėju štabo Čungkinge.

2) Tarp sovietų vyriausiosios vadovybės ir Čungkingo karinių pajėgų vyriausiosios vadovybės turės būti sudarytas jungiamasis biuras

karinėmis informacijomis pasiekisti.

3) Sovietų armija teiksianti paramos šiaurės vakarų Kinijoje veikiančioms Čungkingo kariuomenės dalims.

4) Sovietų įtakos Sinkiango provincijoje pripažinimas.

5) Sovietų lakūnų įterpimas Čungkingo karo aviacijai sustiprinti.

Kaip patiriamas, — baigama Domei agentūros pranešime, — Čiang Kai-shekas tuo tarpu dėl papsiūlyto paramos paktos sudarymo per sovietų ambasadorių Čungkinge vedė derybas su Sovietų Sajunga.

SMARKIAI BOMBARDUOTAS ANGLŲ UOSTAS ABERDEENAS

BERLIN. VIII-11. ELTA. Vokiečių kovos léktuvai naktį į rugpjūčio 11 d., kaip DNB patyrė, sėkmę puolė britų tiekimo uostą Aberdeeną. Aberdeenas yra svarbus britų maisto produktų ir kitų plataus vartojimo prekių iježimo uostas. Jis aprūpina didesnį Šiaurės Skotijos dalį. Be to, Aberdeenas yra svarbus britų žvejybos laivyno uostas. Cių pakraunamai žvejų laivalai siunčiami į visas Britanijos sritis. Paskutinį kartą vokiečių léktuvams bombarduojant uostą ir tie

kimo įmonių įrengimus, Aberdeene kilo daug gaisrų, kurie rodė, kad bombos savo tikslą pasiekė.

Pasipiktinimas Italijoje

ANGLAI TORPEDAVO LAIVĄ LIGONINĘ

ROMA, E. DNB žiniomis, šios dienos italių kariuomenės vadovybės praneštas vieno laivo ligoninės torpedavimas iš britų léktuvu, kaip atrodo iš spaudos.

Italijoje sukėlė stiprius paktinius.

Kaip laikraštis „Giornale d'Italia“ pabrėžia, šiuo atsitikimu negali būti jokios klaidos, kuriai anglai galėtų remtis. Syrakūze stovis laivas ligoninė buvo aškiai pažintas. Pakartotinis italių laivo ligoninės puolimas iš anglų léktuvu įrodo, baigia laikraštis, kad Anglia taip pat nori kariauti su ligoniais ir sužerstainais.

TOKIO, E. DNB žiniomis, Japonijos vyriausybė, eidama visuotinės mobilizacijos įstatymu, nutarė įvesti valstybės kontrolę biržai. Tuo pirmoje eilėje siekiama apriboti kasdieninius valiutos kursų svyruvinus.

Stalinas ir trys milijonai komunistų vadų gali bėgti į Jungtinės Valstybes

Dėl to amerikiečiai pagrįstai baiminasi

NEW YORKAS. E. DNB pateikia „New York Enquire“ žinią iš Vašingtono, kad Jungtinės Valstybės kongreso sluoksniuose reiškia baimę, kad, jei vokiečiai sunaikintų sovietų armijas, — kas laikoma neabejotinu dalyku,

galvoje paskutiniuojančiu laiku Vašingtono vyriausybės pareikštatas simpatijas Stalinui, rašo laikraštis, labai galimas dalykas, kad Rooseveltas kurią nors dieną susilaikys į svečius Stalino.

GANDAI APIE JAPONIJĄ

TOKIO, E. DNB žiniomis, Domei praneša, kad vyriausybės sluoksniuose kategoriskai dementuoja iš Londono kilę gandai, „jog Japo-

nija pateikusi Maskvali svarbiu reikalavimų“. Tos žinios, kurios buvo paskelbtos Londono laikraščiuose „New Chronicle“ ir „Daily Express“, yra inspiruotos britų propagandos, kuri siekia sulaukti Japoniją nuo jos į pietus nukreiptu pastangų. Tie patys Tokio sluoksniai nurodo, kad gandus apie sovietų japonų sienos konfliktą neseniai paneigė Maskvos sovietų sluoksniai.

Žinios iš Rytų fronto

BERLIN. VIII. ELTA. DNB žiniomis, vokiečių kariuomenė sėkmingai puolant Ukrainoje, be daugybės kitų balsių, į vokiečių rankas pateko du dvienu bolševiku šaulių korpu vadai su savo štabais ir du di-vizijų vadai.

Vis daugiau pasitvirtina, kad Ukrainoje persekiojami bolševiku jun-giniai yra visiškai sunaikinti. Tik-tai vienoje vietoje, prie vienos trykelės žuvo 4.000 bolševiku. Sovietų medžiaginiai nuostoliai visų rūsių karo priemonėmis yra labai dideli.

BERLIN. VIII. ELTA. DNB žiniomis,

vokiečių oro pajėgų puolimai, nukreipti į užsigrudusius ke-lius ir į suspaustas kariuome-nės dalis pietų Ukrainoje sekmedien turėjo vėl didelių laimėjimų.

Buvo sunaikintos motorizuotos vo-tos, sudaužyti 45 šarvuociai ir daugiau kaip 300 sunkvežimių. Didžioji žmonių dalis žuvo nuo vokiečių léktuvų ugnies. Kovoje su sov etu artilerija buvo išvestos iš kovos lauko dvi zenitinės artilerijos baterijos ir keturių artilerijos baterijos. Retos šioje srityje geležinkelio linijos buvo keliose vletose per-kirstos, taip kad tiktais trumpas distancijas galima naudoti. Su-žaloti septyni traukiniai, kurie liko stovėti arba nuo bėgių ir iš dalies sudegė. Keli Bugo žemupyje sovietų kariuomenės laivai buvo bombarduoti ir sunkiai sužaloti. Naukintuvali šioje srityje išvykusių oro kovose numušė 23 sovietų léktuvus, tuo tarpu vokiečiai neteko tik vieno léktuvo.

BERLIN. VIII. 11. ELTA. Vokiečių léktuvams naktį į rugpiūčio 11 d. puolant Maskvą, kaip DNB praneša, svarbiausias puolimas buvo koncentruojamas į rytų ir šiaurės vakarų dalyje esančias pramonės įmones. Siose miesto da-lyse be ginklu pramonės yra taip pat sunkiosios sovietų pramonės — automobilių, traktorių ir maši-nų bei chemijos fabrikų ir ga-myklų.

BERLIN. VIII. ELTA. DNB žiniomis, vakar vokiečių kovos léktuvai nuskandino į šiaurę nuo Dagoe salos 3.000 tonų talpos so-vietų prekybos laiva. Be to, buvo apgadintas kitas, 2.000 tonų, sovie-tų prekybinis laivas.

BERLIN. VIII. ELTA. DNB žiniomis, vokiečių kovos léktuvai rugpiūčio 10 d. suomių ilankosje puolė sovietų laivus ir bombomis

sužalojo du naukintojus ir viena prekybos laivą. Skrisdami per Eze-lio salą keli vokiečių léktuvai pa-suko į bolševiku zenitinės artilerijos poziciją ir išvedė iš mūšio lau-ko keturių zenitinės artilerijos baterijas.

VOKIEČIU AVIACIJOS SMŪGIAI

BERLIN. VIII. 11. ELTA. Rug-piūčio 10 d. stiprūs vokiečių karo aviacijos junginiai, kaip DNB praneša, ypač sėkmingai dalyvavo rytuose vykusiose žemėnėse kariuomenės kovose. Vokiečių kovos bei smingamieji kovos léktuvai ir naukintuvali nepertraukiamai eile labai sėkmingai puolė sovietų artilerijos pozicijas, kulkosvai-džių lizdus, šarvuočius ir kitas motorizuotas susisiekimo priemo-nes, o taip pat sovietų kariuome-nės dalių telkinius. Srityje tarp Ilmeho ežero ir Narvos ilankos buvo sunaikinta 10 sovietų tankų, 25 autosunkvežimiai, sugadintos 27 patrankos, keli traukiniai nu-versti nuo bėgių ar smarkiai su-gadinti, dideli skaicius garvežių bombų pataikymais ir apšaudy-mais iš léktuvų ginklų padaryti netinkami naudoti. Per visus šiuos nuolimus bolševikams padaryta kruvinų nuostolių. Ryšium su

šialis veiksmais, išsvystė smar-kios kovos ore, per kurias buvo numušti 54 sovietų léktuvai. Vokiečių pusėje žuvo keturi léktuvai.

Dėl sunkių sovietų karo aviaci-jos nuostolių bolševikams vis labiau neįmanoma planingai panau-doti savo léktuvus. Jie priversti dar turimus vienetus mesti ten, kur jie kaip tik reikalingi. Ties Kijevu numuštas léktuvu pilotas Jurij Borisovič Konovalovas, kuris sužeista pateko į vokiečių ne-laisvę, pareiškė, kad jis per pas-kuiniškias tris dienas turėjė išvykdyti 17 skridimų į priešo pu-se. Jo eskadrilė be pertraukos buvo siunčiama vis naujų uždavinii atlikti. Pradžioje jis buvė Odesoje. Tačiau per paskuiniškias dvi savaites jis susipažinės su visu frontu tarp Odesos ir Smolensko. Po kiekvienų ketverių ar penkerių skridimų į priešo pu-se jo eskadrilė drauge su kita sovietų karo aviacijos vienetais buvo perkeliama vis į naujus aerodromus. Per ši laiką eskadrilė, kuriai jis iš pradžių priklausė, dėl didelių nuostolių iš viso šešis likučių kartus buvo iš naujo su komplektuojama. Iš atskirų kovos eskadrilių buvo sudaromi vis nauji vienetai.

Dar gali būti nuvertintas doloris

VAŠINGTONAS. E. Senatorius Thomas, kaip DNB, remdamasis Associated Press žiniomis, prane-ša, viename pasikalbėjime pareiš-kė, kad Jungtinės Valstybės ate-nančių dviejų metų būvyje turė-siančios dar nematytas valstybės išlaidas. Jas galima būsių padeng-ti tik nuvertinant dar 50% dolori, — kad galima būti išvengti ne-kontroliuojamos infliacijos.

MISLINGI PRANCŪZU VYRIAUS-YBĖS PASITARIMAI

VICHY. E. Vyriausybės pasitarimai tarp valstybės galvos maršalo Petauno, admirolo Darlano, generolo Weygando, generolo Hunzigerio ir Benoit-Mechino, kaip DNB praneša, pirmadienį buvo teisiami. Dėl pasitarimų turinio iš autoritetingu šaltiniu tik tiek pranešama, kad pirmoje eilėje buvė svarstomi Prancūzijos „vidujinės organizacijos“ klausimai. Kai būsių pasiekti tam tikru nuarimu, kaip tų sluoksnui buvo užtikrinta, apie tai dar rytoj būsių paskelbta.

VICHY. E. Prancūzų vyriausybės generalinis atstovas Afrikoje gene-

rolas Weygandas, kuris keturias dienas viešojo Vichyje ir nuolat dalyvavo paskuiniškame dienomis tarp svarbiausių vyriausybės na-rių išvykusiose pasitarimose, šiandien, DNB žiniomis, léktuvu vėl išvyko atgal į Alžyrą.

varti man pažintis su tokiu aukštū raudonosios armijos asmenim, kaip generolas Kovaliovą, bet labai apsirkau.

Tamsta norėjai su juo pasimatyti, ren-geis net į Minską važiuoti, bet nespėjai? Jis gavo kitą paskyrimą — Charkovo karo apygardos viršininku.

Taip — trumpai atsakiau.

Taip, taip — jis pas mus, raudonojoj armijoj, yra labai didelis žmogus, autoritetas...

Paskui Dunkovas pradėjo rašyti visus formalumus ant blanko: pavardę, vardą, tévo vardą, metus, užsiėmimą, kokiai partijai priklausiai ir t. t. Tik tikibos nereikėjo pasakyti.

Po to turėjau pasakyti, kas mano artimiausieji draugai. I ši klausimą jam papasakoju įvairių komunistelių pavardžių, su kuriais buvau pažistamas, ir šiaip reikšmės neturinčių pavardžių, tik nė vienos pavardės nepasakiau, kuri turėtų ką nors bendro su mano byla. Pas-kui pradėjau į visus jo klausimus labai sklan-džiai meluoti. I Kauną važinėjau pensijos atsi-imti, skolų ir kitų piniginių reikalų tvarkyti. I Vilnių ir į Šiaulius važinėjau taip pat piniginius ir kitokiai įvairiai reikalais, kuriuos visada buvo galima patikrinti. Ar maža gi žmogus turi visokių reikalų? Kad pora sykių buvau nuožiūvės į Klaipėdą — nei neužsiminė.

Zodžiu, meluoti man sekėsi klasiškai. Melavau kiekvieno tardymo metu iki pat 1941 m. sau-sio 10 d. Kokius septynis ar aštuonis melavimo seansas padariau manydamas, kad viskas ko geriausiai sekasi. Tardytojas Dunkovas viską la-bai kantriai užrašinėjo, nuolat man duodamas papirosų parūkyti, tik rašydamas dažnai pats sau pusgarsiai sakydavo: „Nu... t-a-a-i-p... taip!...“ Tas jo „taip, taip“ man labai įtar-tinas atrodė, bet vis tiek melavau akis išsprogdi-

Kinija koncentruoja kariuomenę prie Prancūzų Indokinijos sienos

SANCHAJUS. E. DNB žiniomis, kaip Domei iš patikimų šaltinių praneša, Čungkingo vyriausybė ža-danti sukoncentruoti savo kariuomenę Prancūzų Indokinijos pasie-nyje ir tuo pačiu metu sustiprinti ketvirtojoje karo zonoje, Kvangsi-provincijoje, esančias Čungkingo karines pajėgas. Kaip girdėti, generolas Huang Činsiangas pa-skirtas ketvirtosios karo zonas

Kvango provincijoje vyriausiuoju kariuomenės vadu, o generolas Huang Šachungas, 26 kariuomenės korpuso vadu, paskirtas jo pava-duotoju. Ketvirtosios karo zonas vyriausioji būstinė rugpiūčio 8 d. išrengta Liučave. Generolas Huan-gas išsakė sutraukti stiprius karines pajėgas pietiniame Kvangsyje prie Indokinijos pasienio.

Rasta naujų dokumentų apie bolševikų pasirengimus pulti Vokietiją

BERLIN. E. Pas patekusį į vokiečių nelaisve 5-sios sovietų ar-mijos politinės propagandos viršininką, kalp jau trumpai pranešta, buvo, DNB žiniomis, rasta plati ir turininko medžiagai apie bolševikų pasirengimus pulti Reichą. Iki mažiausiai smulkmenų buvo apgalvotos ir parengtos priemonės, kurių buvo numatyta imtis politinės propa-gandos tikslais Vokietijos srityse. Tarp šios medžiagos yra vokiečių, suomių, lenkų, ukrainiečių ir žydų kalbomis surašytų propagandinių lapelių ir rašinių projektų. Šie pro-pagandinių lapeliai turėjo būti paskleidžiami sovietų žygio metu. Kiti atsišaukimų lapeliai buvo skir-ti paskleisti tarp vokiečių kariuomenės dalių vokiečių karių kovos dvasiai pakirsti. Visuose užimtuose vokiečių ir suomių miesteliuose tuoju turėjo būti išrengtas „rau-donosios armijos namas“, kino te-atras sovietų kariams ir kitas civili-niems gyventojams, o taip pat „skilimo reiškinis“.

Amerikos žemynuose pasireiš-kia tokiai smurto veiksmų, kokių kitapus Amerikos nėra žinoma.

Kai tokiu metodu pavyzdži, laik-raštis nurodo Pietų Amerikos tautines orinio susisiekimo bendroves, kurių neprisklausomumą Jungtinės Valstybių paskutiniuoju laiku visiškai atėmė. Užkulisi-nė tu JAV smurto priemonių prie-zastis yra gryna karinių moty-vai. Tai, pasak laikraščio, aiskiai irodo JAV generolo Mac Coy šiu metu kovo mėnesį išvykusi kelionė.

nės iki pat galo. Tik paskutiniojo tardymo metu Dunkovas rašydamas pasakė:

— E. Petruitis, Petruitis — ir mane ir save vargini, teisybės nesakydamas.

— Aš sakau teisybę...

— Me-e-eluoji! — sušuko pašokės iš vienos Dunkovas. Bet tuoju nurimo ir davė papirosą užrūkyti:

— Kad ir nesakai teisybės, bet ką padarysi. Še, rūkyk!

Kiekvieno prirašyto puslapio apačioje turė-jau pasirašyti. Tokių puslapiai jau buvo prira-šyti apie penkiasdešimt. Iki sausio 10 d. sė-dėjau saugume penktą kameroj ir veik kas naktį tardytojui melavau. Maniau, kad visa kas labai gerai pasisekė.

KAMERA NR. 5

Visiškai jau išaušo, kai tardytojas Dunkovas žiovaudamas man pasakė: „Na, ką? Užteks, reikia pasilsėti. Rytoj dar mes su tamsta pasi-kalbėsime.“ Paémė telefono triubelę, kažin kam paskambino išsakydamas, kad ateityi paimti žmogų. Tuo tarpu surinko per naktį prira-šytus visus mano „parodymų“ lapus, atnešęs padėjo ant staliuko, prie kurio aš sėdėjau. Da-vé jis man plunksnakotį ir liepė rusiškai pasi-rašyti kiekvieno lapo apačioje pridurdamas: „Tamsta turi teisę perskaityti.“ Aš kiekvieną lapą, paviršutiniškai peržvelgdamas akimis ne tiek dėl noro perskaityti, kiek gal iš mandagu-mo priimti jo pasiūlytą man teisę, pasirašiau gal ant penkiolikos puslapiai. Atėjo ir tas as-muo, miegūstas, civiliškai apsirengęs driskius. Paémės iš tardytojo kaži koki raštelį, pikta pažvelges į mane, riktelejo:

(B. d.)

Pulkininkas J. Petruitis

Kai jie mus sušaudė

3

Po to Razauskas tuoju išėjo, palikdamas vienus du su tamsta tardytoju Dunkovu. Razauskui kalbant, Dunkovas taip pat netylėjo, bet, vaikščiodamas po kabinetą, pertraukinėjo jo kalbą, stengdamasis tiksliai išaiškinti man jo mintis, kad geriau suprasčiau. Nors jau ir gan aiškiai buvo man jų pasakyta, jog jie pakankamai žino mano dabartinių veikimų, tačiau man vis dar atrodė, (kadangi aš labai norėjau, kad taip būtų), kad jie nieko dar nežino.

Kai likome vienu du, Dunkovas pirmiausia įsititraukė „FM“ sistemos revolverį — naują brauningą, neskubėdamas patikrino šovinius ir pasidėjo į ant stalo. Paskui apžiūrėjo savo rankinį naują laikrodiną, kurį, matyt, nesenai buvo įsigijęs. Davė man dar vieną papiroso ir uždegęs visiškai žmoniškai pradėjo kalbėti su manim.

— Pasakyk tamsta man, kokia pažintis sieja tamstą su Baltgudžiu Lietuviai raudonosios armijos vadu generolu Kovaliu? Kaip tamsta su juo susipažinai?

— Su generolu Kovaliu drauge baigiau Tifliso karos mokyklą. Didž. karos metu tarnavom vienam pulke iki pat karos pabaigos. Bu-vom labai geri draugai, — atsakydamas pamaniu, kad gali būti dabartiniu metu ir labai pra-

Sodyba plečia darbą

Bus perdirlita daug daržovių, vaisių, grybų, surinkta vaistažoliu

KAUNAS, VIII. 11. ELTA.
Akc. „Sodybos“ B-vė pradėjo smulkuijų ūkio šakų produkto suėmimą ir ju realizavimą. Daržovėmis ir vaisiais „Sodyba“ apribina „Valgi“, „Paramą“ ir per savo urmo sandėlį patenkina detalią prekybą. Dalis daržovių, vaisių ir grybų siunčiamos fabrikams perdirbtį. „Sodybos“ žiniuje esančios 26 imonės, išlikusios po karo nepaliestos (nors kelios jų ir nukentėjo), dirba visai normaliai. Dalis saldžiai fabrikų, kurie dabar turi mažiau darbo, bus panaudoti daržovėms ir vaisių perdirbtį.

Vienas svarbiausių „Sodybos“ uždavinii yra taip pat organi-

zuoti vaistažoliu rinkima ir ju perdirlima. Lietuvos laukose auga nemaža vaistinių žolių, kurų rinkimu anksčiau mažai dometasi. Dabar juo susidomėjo „Sodyba“. Vilniuje prie „Sodybos“ veikia vaistažolių skyrius, vedamas prof. Straževičiaus. Skyrius savo žinioje turi apie 60 ha įvairiomis vaistažolėmis užsėtą plotą. Iš surinktu žolių numatoma pagaminti ne tik įvairių vaistų, kurie anksčiau buvo gaunami iš užsienių, bet ir apie 20 tonų arbatžolių.

Pranešimas priešgaisrinės apsaugos reikalui

I.

Pastebėta, kad miesteliu, o taip pat ir pramonės imoniu ir kitokiu įstaigų priešgaisrinė apsauga pastaruoju laiku kai kur yra aplieista: nėra priešgaisrinės apsaugos vadovų, trūksta ar iš viso nėra priešgaisrinį piemonių, arba, kur jų yra, jos laikomos netvarkingai.

Lietuvos Ugniagesių Organizacijų Sajungo prašo visų savivaldybių, policijos, ugniagesių organizacijų, taip pat imoniu bei įstaigu administracijos organu skubiu žygį į reikala sutvarkyti, būtent:

1. Kad miesteliuose, imonėse ir didesnėse įstaigose būtų už priešgaisrinę apsaugą atsakingi žmonės;

2. Kad būtu suremontuoti ir sutvarkyti priešgaisriniai įrankiai;

3. Imonėse ir įstaigose pasirūpinti pirmosios pagalbos priešgaisrinės priemonėmis, kaip antai, pastatyti statines su vandeniu, šlakstomasias šluotas, dėžes su smėliu, sutvarkyti gaisrinius hidrantus, pastatyti tryškes ir rankinius cheminius gesintuvus. Prie arkštėsniu namu parūpinti kopėčias, irenti gaisrinius punktus, kuriuose būtų bent keli ardymo ir kitokie įrankiai (kirvis, kastuvas, laužtuvas, kibiras ir pan.);

4. Didesnėse imonėse, jei būtu reikalus, ivesti nuolatinį budejimą;

5. Nesantrūkėti personalui išlaikyti, galima ji pagal vietas salygas sumažinti. Mažesnėse vietovėse, kur iš viso nėra galima ugniagesių samdyti, patartina organizuoti (atgaivinti) savanorių ugniagesių draugijas;

6. Imonų priešgaisrinėi apsaugai tvarkyti, reikiameji nurodymai yra brošiūroje „Saugot imonę nuo gaisro“; be to, priešgaisrinės apsaugos reikalui galima kreipti į artimesnes ugniagesių komandas ir į Lietuvos Ugniagesių Sajungą,

Radijo programa

TREČIADIENIS, VIII. 13 d.

6.00 Malda, dienos mintys, laikas, žinios, Rytinis koncertas; 7.00 Žinios vokiečių kalba; 7.15 Kartojimas žinių skaitytu 6 val., pranešimai, tolimesnė dienos programa, koncertas; 8.00 – 12.00 val. Pertrauka; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejaus, laikas, žinios, tolimesnė dienos programma; 12.20 Plokštelės muzika; 12.30 Žinios vokiečių kalba; 12.45 Patariamai ūkininkams; 13.00 Vidudienio koncertas; 14.00 Žinios vokiečių kalba; 14.15 Koncerto tesinys; 15.00 Žinios vokiečių kalba. Po žinių – pertrauka iki 16.00 val.; 16.00 Garsu paradas; 17.00 Žinios vokiečių kalba; 17.10 Petras Babickas: Kai žmonės ilgisi laimės...; 17.30 Kartojimas žinių, skaitytu 12 val.; iš laikraščių, pranešimai; 18.00 Žaliojo kaimo dainos. Dainuoja Arnautskienė ir Zanaitė. 18.20 Pučiamųjų orkeistro koncertas. Dirigentas Bronius Jonušas; 19.00 Pranešimai iš fronto. Vyriausiosios vokiečių karo vadovybės pranešimai ir žinių vokiečių kalba; 20.15 Vokiškai lietuviams; 20.30 Laikas, žinios, pranešimai, programa rytdienai; 21.00 Šiaurės svajoja ir guodžiasi. Griego kūrinių; 22.00 Žinios vokiečių kalba. Po žinių vokiečių kalba, Eltos žinios; 22.30 Programos pabaiga.

10 mėnesių Raudonojoje armijoje

Kaip politrukai „kultūrino“ mūsų karius

Jau pirmomis i lietuvių kariu dalinius atvykimo dienomis politrukai ir kuopu vadu „zamestiteliai“ (pavaduotojai) pradėjo lietuviu „kultūrinimo“ darbą. O tas jų darbas pasireiškė visose srityse, bet visur jie save tik apsiuokindavo, tuo būdu, politrukai ir „zamestiteliai“ autoritetas krito jau pačioj ju atvykimo pradžio.

Karių „kultūrinimui“ jie panauodavo politinformacijai skirtas valandas, be to, „kultūrindavo“ ir šiaip kiekviena proga ir kiekvienoje vietoje. Prasidėdavo pamokslai: nukur pasaulyje nesą tokios kultūringos armijos, kaip raudonosios armija; tas kultūringumas reiškiasi raudonarmiečių išvaizda, elgesiu apiskaitymu, išsilavinimu ir pan. Kokia buvo raudonarmiečių „kultūra“, mes jau pirmomis dienomis puikiausiai matėme iš jų vadų elgesio: mums kalbėdavo, kad ne gražu rankas kišenėse laikyt, o patys retai kada ištraukdavo; rūkyti ir spiaudyt kareivinėse buvo draudžiamas ir niekas apie tai net nepagalvodavo, tuo tarpu politrukų nuorūkų ir spiaudalu būdavo pilna ne tik kuopos raštinėje, bet ir kareivų kazematuose; kareivius bausdavo, kad visur „grazno“ (nešvaru), o buvę politrukų butuose kovotojai pasakodavo, kad kambriuose rasdave sašlavynas ir nežmonišką dvokimą; kareiviams buvo draudžiamas gerti alkoholinius gėrimus, o „zamestiteliai“ vėlai naktį ne kartą ateidavo vos pastoviant koju ir ne tik su drabužiais ir batais atsiguldavo į kuopos budėjų lovą, bet naktį ir „i Rygą išvažiudavo“, apterštami lovą ir kazemata. Kokia buvo raudonarmiečių išvaizda, kalbėti netenk, nes tą visi puikiai patys matė.

Didele reikšmę politrukai skyre kino filmai. Vasaros metu filmos buvo rodomas kareivinių kieme, o žemos metu vadinajamame kariu klubė, kuriamo tačiau kareivai galėdavo būti tik kino seanso metu, o šiaip klubas būdavo politrukų ir komandierų karalystė; mūsiškai karininkai klubė tik pavalygydavo ir daugiau jokių reikalų ten neturėdavo. Rodomų filmų niekas ne norėdavo žiūréti, nes be revoliucijos ir skarmalių kolchozininkų nėko kita neįparodydavo. Kai po pirmųjų filmų daugelis kovotojų atsisakė šio „malonumo“, politrukai išsakė i kiekvieną filmą vesti višą kuopą rikiuotėje. Prisimena vaizdai, kai ne kartą, filmai pasibaigus, tekdavo žadinti šone užmigusius draugus.

Retkarčiais vienas kitas kovotojas turėdavo proga nueiti į teatą. Bet tai būdavo politruko malonė, nes leidimu ir bilietais jis aprūpinėdavo tik komjaunuolius ir žydus, o jei kuriams kitam ir duodavo, tai tik su tam tikrais išskaičiavimais, kad galutinai patraukti į komjaunuolių eiles.

I miestą išeiti kovotojams buvo

draudžiamas beveik visą laiką, tačiau šitas draudimas nelietė žydu ir komjaunuoliui: jie, visų kovotojų pasipiltinimui, miestą matydavo kiekvieną šeštadienį ir sekmdienį, ir nebūdavo atsitikimo, kad iš miesto negrįžtų girti. Tačiau politrukas už tai jų nebausdavo. Kad kovotojai nedarbo dienomis būtu kuo nors užimti, politrukai sugalvodavo „pagal grafikas“ visokių dalykų. Dažniausiai būdavo sudoma tokia programa: politruko politinis pasikalbėjimas kokia nors tematika; šaškių turnyras (prieš pietus ir po pietu); saviveiklos koncertas; šokiai (karių tarpe). Tačiau ši programa niekados nebūdavo vykdoma, nes kovotojai išsiplastydavo, į koncertus išeidavo tik politrukų pakalikai, ir iš visos programos likdavo tik grafikos.

„Bolševikinė“ spauda — gallinės partijos ginklas, sakydavo politrukai. Vadinameji Lenino kambariai ir kampelai būdavo užverčiami komunistinės spaudos

mėšlu, tačiau jos niekas neskaitydavo. Kai politrukai pamatė, kad niekas bolševiku laikraščiu nenori skaityti, išakė kasdien kuopu „raudonuosis kampeliuose“ rinktis visiems kovotojams ir čia vienas garsiai skaitydavo politruku nurodytus laikraščio straipsnus. Kadangi geriau sugebandeji skaityti atsisakydavo nuo šio „masinio darbo“ (kaip tai vadindavo politrukai), tai slėbizavodavo kuris nors komjaunuolis ar žydas. Šio „masinio darbo“ metu kovotojai ant stalu miegodavo.

Kareiviams specialiai skirtas laikraštis „Raudonarmietis“ buvo tiek neįdomus, kad kovotojai tik skalbinius eidami pirtin į jį vyniodavo. Šio laikraščio redakcija laikė specialiai keletą žmonių, kurie vaikščiodavo po kariuomenės dalius, patys parašydavo amžinai tas pačias nuobudulio pasakas ir pogramos išvažiavdavo kurio nors kovotojai paraša. Tuo būdu jie norėjo parodoti, kad laikraštis turi daug

bendradarbių, kurių faktiškai iš karių (lietuvių) tarpo veik nebuvo. Be politrukų, kurie savo straipsniuose išskeldavo tik komjaunuolius ir žydus, ir redakcijos koletyvė, niekas daugiau šiam laikraštyje nebendradarbiavo. Nieko negelbėjo nei specialiai laikraščio tobulinimo, įdominimo reikalaujančios vadinamųjų „karkorų“ ir skaitytojų (kurių, galima sakyt, beveik nebuvo) konferencijos, nei dažnai siuntinėjamos anketos, kviečiančios pareikšti pageidavimus ir pasisakyti dėl laikraščio turinio.

Be šio viso šlamšto, politrukai organizavo dar sieninius kuopos laikraščielius. Buvo norima kovotojus paveikti, kad tokius laikraščielius leistų kas savaite į kurių, galima sakyt, kuo daugiausia juose bendradarbiauti, tačiau dažniausiai pirmas šiaip taip sulipintas biaurios išvaždų laikraščielių numeris kabodavo ant sienos du tris mėnesius, o kai kuriuose daliniuose net ilgiau.

Kas gi buvo rašoma šiuose laikraščiuose? Tai buvo nurašymai (ir tai nevykę) iš centrinių laikraščių, nuotraukos, išskirtos iš „Pravdos“ ar „Izvestijų“, ir vienas kitas politruko ar kurio komjaunuolio „straipsnis“, pasibaigiai „tegyvuoja viso pasaulio žmonių vadą, mokytojas, genijus, tėvas ir draugas Stinas“. Kartais koks nors „poetas“ sulipdydavo „eilėraštį“.

Raštingesnius kovotojus politrukai stengdavosi išraukti į laikraščielių leidimo darbą, bet tas jiems nepavykdavo. Tada tokį žmonių pavardės, suradus menkiausią priežastį, o dažnai net be jokios priežasties būdavo dergiamos ne tik sieniniuose laikraščiuose, bet ir „Raudonarmietje“. Bet tai buvo be tikslų, nes lietuvių nepaisė sovietiško šmeižto.

Dalinuose, kuriuose buvo radijo, politrukai kovotojams leisdavo klausytis tik sovietinių stočių programos, dažnai ruošdavo išvairių kalbų translacijas, o pavašario pradžioje radijo aparatus, kuriuos iki 1940 m. birželio mén. kovotojai patys už savo sudėtus pinigus nusipirk, beveik iš visų dalinių politrukų išnės „pataisytis“ (i savo butus) arba „pataisė“ taip, kad, be Kauno, Vilniaus ir Maskvos, jokio kito siustuvo nebuvo galima pagauti.

Toks buvo karių „kultūrinimas“ raudonuojos armijoje. Apie tai būtų galima parašyti visą knygą, tačiau ta jų „kultūra“ neverta didesnio aprašymo. Nors politrukai laikė mus izoliuotus nuo pasaulio, nors visokiai būdais stengesi padaryti negalvojantį žmogų — iškamšą, kurią galėtų už nosies vedžioti, tačiau tas jiems nepasisekė, nes jų pastangos atsimušdavo į kietą lievutuv laisvės troškimą.

Išvežtieji ir išsiųstieji į Sov. Rusiją lietuviai karininkai

Generolai: Cepas, Juodišius, Karvelis, Vištauskas ir Žilys — visi išsiųsti į... kursus.

Pulkininkai: Aleksis, Abaras, Stankaišis, Ramanauskas, Žadeikis, Gertus, Sidabras Antanas, Jasilaitis, Rupšys, Kiršinas, Meškauskas (dinges kautynėse), Rauleckas Leonas, Urbšas Adolfas.

Pulkininkų leitenantai: Biliūnas, Motieka, Milaševičius (žuves), Bukevičius Romualdas, gyd. Nasvytis, Baršauskas, Dovydaitis Pijus, Jančys Alfonsas, Mikučionis, Malijonis, Vileiškis Alfonsas, Raibikis Kostas, Šlepetytis.

Majorai: Kazlauskas Alfonsas, Polujanskas, Bulvicius Vytautas, Sakėnas Juozas, Bačkys Juozas, Zavadskis Benius, Karevičius Bronius, Uždavinius Stasys, Sobalius, Sakauskas Juozas, Baleišis Felikas, Stanėlis, Mikalauskas Vytautas, Juodvalkis Pranas, Sauka Juozas, Šniras VI, Gavelis Leonas.

Kapitonai: Griškevičius, Lunia Vladimiras, Čiplys Adolfas, Kilius Juozas, Vabalas Jonas, Kušlikas Stasys, Vaičiūnas Antanas, Sabekis Vincas, Jakutis Petras, Jaruševičius Petras, Jocius Jonas, Gudaitis Juozas, Limba Jeronimas, Sahačiūnas Petras, Gužaitis Pranas, Nacickas, Pečiūra, Navaslauskas, Mandukas, Urnežius, Danielius Stasys, Lenkauskas, Kantrimas, Draugelis Simas, Adomonis Karolis, Matuzonis Jonas, Juozapaitis Leonas, Stankevičius Jonas, Lastauskas Adomas, Grabažis Antanas, Gromnickas Stasys, Vaičiūnas Liudas, Gri-

nus Vladas, Linterskis, Tévelis, Gužikas, Ramancionis, Saunoris, Tuminas ir Balandis Juozas.

Leitenantai: Gasiūnas, Mankonis Jonas, Vitas Jonas, Tumas Kazys, Ponelis Bronius, Simokaitis Ananas, Virkutis Pranas, Inčiūra Adolfas, Jankus Aleksas, Šantaras Antanas, Jurgelionis, Dulkė Vladas, Dūda Vladas, Navakas Jonas, Narjauškas Jusinas, Gedvilas Mykolas, Senulis Vincas, Sadzevičius Juozas, Leleñas Eugenijus, Mergiūnas Romualdas, Žukas Antanas, Mundrys, Kaunas, Jakšukas, Čiaučionas Petras, Frankas, Deveikis, Smailys, Grigonis, Varnas, Krakis Martynas, Ilgūnas Julius, Insoda, Gustas, Guobys Jonas, Lukšas Ignas, Germanavicius Martynas, Bulovas Vladas, Kalibas Alfonsas, Černus Mikas, Stundžis Romualdas, Rakaitis Jonas, Petrušaitis Kazys, Dirda Antanas, Kalpokas Pranas, Šperbelis Albinas, Urbutis Vincas, Giedrišas Alyzas, Paškevičius Vilius, S. Andrius, Varnas, Leonas Kostas, Gavėnas Vincas, Sušinskas Antanas, Tūškus Felikas, Češkus J., Žvirklys Alfonsas, Laučys Petras, Rickevičius, Narjauškas Vaclovas, Šarupičius Andrius, Arbakas Mikas, Butkus, Gelumbauskas Felikas, Vojvodskis ir Vodopolas Petras.

Jaunesnieji leitenantai: Danielius, Lelešius, Stasytis, Jankaitis, Aleksandravicius VI, Skėrys Vytautas, Ramūnas Bronius, Jarašiūnas Antanas, Vengrys Algirdas, Teišeriūnas Česlovas, Rimkus Juozas, Burnic-

kas Jonas, Martišiūnas Justas, Klyvečia Bronius, Jurgelionis Petras, Martinėnas Stasys, Zemelaius Jonas, Urbanavičius Liudas, Rasauskas Jurgis, Mažonis Kazys, Urbelis Jonas, Daugirdas Tadas, Atūšas Valerijonas, Tijūnaitis Algirdas, Palukaitis Juozas, Šiemonis Teofilius, Bužas Stasys, Ankudavičius Antanas, Bražys Vladas, Janulis Algirdas, Vainorius Aleksas ir Trakinės Povilas. (Elta)

Sovietų bombonešiai mėgino pulti Beriyna

BERLIN. VIII-12. ELTA. Nakštį i rugpjūčio 12 d., kaip DNB patiria, silpnai priešo lėktuvu junginiai perskrido Reicho sieną ir numetė keletą bombų į įvairius vakarų Vokietijos vietoves. Bombaraduojantį žmogų — iškamšą, kurią galėtų už nosies vedžioti, tačiau tas jiems nepasisekė, nes jų pastangos atsimušdavo į kietą lievutuv laisvės troškimą.

Zemitinės artilerijos ugnis privertė juos grįžti atgal.

BALTIJOS JUROJE PASKANDINTAS SOVIETŲ LAIVAS

BERLIN. E. DNB praneša, kad rugpjūčio 8 d. vienos vokiečių kovos lėktuvos, atlikdama žval-

gybos skridimą rytinėje Baltijos jūros dalyje, pastebėjo sovietų avangardinių laivų. Vokiečių lėktuvas puolė zigzagais plaukiantį, mėginančių išsiųstus laivą, apmetydamas jį kulkosvaidžio. Tiksliai patikius bomba, sovietų laivas buvo nuskandintas.

VICHY. E. DNB žiniomis, prancūzų lakūnai Durmon, Fontaine ir Sabarot, kurie neseniai atliko be sostojimo perskridimą tarp Prancūzijos ir kelintas mėnuo anglų hermetiškai užblokuoto Džibūčio, už tokius rekordinius laimėjimus apdovanoti „Prancūzų Juodosios Afrikos“ medaliu. Visi trys lakūnai tuos pažymėjimo ženklus gavo iš Somalijos gubernatoriaus rankų, kai buvo nusileidę Džibūtyje.

NEW YORKAS. E. DNB žiniomis, „New York Times“ praneša iš Vašingtono, kad valdininkai, turinčių žemės ryšių ašies valstybėse, sisitemingai šalinami iš atsakingu arba patikimų valdžios vietų. Tam tikras tokius valdininkų skaičius jau esas perkeltas į kitas vietas. Federalinė slaptoji policija rodanti ypatingo atsargumo ypač priimant naujus tarnautojus, kurie labai stropiai ištiriamai.

Skelbimas

Pagalbinis Policijos Tarnybos Batalionas priima savanorius—atsargos puskarininkius ir eilius ne vyresnius kaip 35 m. amžiaus.

Savanoriai priimami nuo š. m. rugpjūčio 7 d. darbo dienomis 8 — 14 ir 17 — 19 val.

Norintieji stoti savanoriais atvyksta į priėmimo punktą, Kaunas, Laisvės al. 20. Atvykstant į punktą reikia turėti pasą, atsargos kario liudijimą ir ištikimybės liudijimą.

Priešlėktuvinė patranka kovoja su šarvuociai...

Dabar, naujoje pozicijoje, pabūklas patenka į priešo kulkosvaidžių ugnį, kurie dėl vienos nemažumo negali būti išnaikinti. Padėtis susidaro gana rimta. Per lemiamas valandėles pabūklininkai tikrai pamato, koks yra jų baterijos vadas. Nežiūrėdamas savo asmenis, siunčia jis visus laisvus žmones į uždangą ir sukeletu žmonių šaudo vieną pats toliau, pašaudamas šarvuotu. Nežiūrėdamas visokiai atvejais vis dėlto galima apsaugoti...

Tačiau pačiam kautynių iškūrėti pasibaigia šaudmenys. Pabūklininkai nori naujų šaudmenų atnaujinti, tačiau yra sužeidžiamai. Paskutinių šovinių iš vamzdžio išpyštinti pasiliauka sau vyresnysis leitenantas, kad nuo atatranksių sukilusios dulkes leistų paslepinti sužeistajai leitenantai. Dabar baterijos vadas palieka prie pabūklo tik su dvemis vyrais, kurie gintis turi tik dvi rankines granatas. Baterijos vadas, ilgai negalvoda, pasleidžia granatas į keliai prieš pabūklą, kad iškilięs dulkių debesis leistų nusiusti abu vyrusi-

si vairo, privažiuoja prie pabūklo ir nusiveža į uždanga.

Kai mes norime pradėti pulti, bolševikai, tartum žinodami, padeda galvatrūkčiai bėgti iš apkaso. Mes atgauname kvapą ir susirenkame. Pirmasis mūsų rūpestis — sužeistieji kautynių draugai. Jie su didžiausiu atsargumu nunešami atgal. O po to griebamės kastuvu ir laidojame nukautuotus — viena jauna naras priešlėktuvinio pabūklo artillerininką. Papuošiame jo kapa jaučius laukų žiedais, pastatome kryžių iš berželių ir pakabiname ant žuvusiojo paminklo šalmą. Baterijos vadas sukalba „Tėvė mūs“, o mes stovime tylėdami...

Po keletos minučių vėl sėdime traukiamojoje mašinoje su kulkosvaidiniu pistoleto rankoje, nukreipdami žvylgsnius į kelio paminėk, iš kurių kiekvieną momentą gali sužaibuoji ugnis; kovojame su miegu, labai dažnu sėdiu.